

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	9So/5/2014
Identifikačné číslo spisu:	2011200656
Dátum vydania rozhodnutia:	28.01.2015
Meno a priezvisko:	JUDr. Viera Nevedelová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:2011200656.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Nevedelovej a členiek senátu JUDr. Ľubice Filovej a JUDr. Júlie Horskej, v právnej veci navrhovateľky: B. I. proti odporkyni: Sociálna poisťovňa, ústredie, Ul.29.augusta č.8, Bratislava, o invalidný dôchodok, o odvolaní navrhovateľky proti rozsudku Krajského súdu v Trnave z 24.septembra 2013, č.k.38Sd/52/2011-100, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trnave z 24.septembra 2013, č.k.38Sd/52/2011-100, p o t v r d z u j e .

Navrhovateľke náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

Rozsudkom z 24.septembra 2013, č.k. 38Sd/52/2011-100, krajský súd zastavil konanie o preskúmanie rozhodnutia odporkyne číslo XXX XXX XXXX z 24.10.2001, potvrdil rozhodnutie odporkyne číslo XXX XXX XXXX X z 19.03.2012 o zamietnutí žiadosti navrhovateľky o invalidný dôchodok a navrhovateľke nepriznal náhradu trov konania.

Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že rozhodnutím číslo XXX XXX XXXX z 24.10.2011 odporkyňa zamietla žiadosť navrhovateľky z 27.09.2011 o invalidný dôchodok s odôvodnením, že nie je invalidná podľa § 71 ods.1 zák.č.461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č.461/2003 Z.z.“). Navrhovateľka sa opravným prostriedkom (odvolaním) zo dňa 15.11.2011 domáhala zrušenia uvedeného rozhodnutia a priznania invalidného dôchodku. Odporkyňa vydala dňa 19.03.2012 rozhodnutie číslo XXX XXX XXXX X, ktorým svoje rozhodnutie z 24.10.2011 zrušila a preto krajský súd konanie o preskúmanie rozhodnutia odporkyne číslo XXX XXX XXXX z 24.10.2001 zastavil. Ďalším rozhodnutím číslo XXX XXX XXXX 0 z 19.03.2012 odporkyňa žiadosť navrhovateľky z 27.09.2011 podľa § 70 zákona č.461/2003 Z.z. znovu zamietla s odôvodnením, že nie je invalidná podľa § 71 ods.1 tohto zákona, lebo podľa posudku posudkového lekára sociálneho poistenia pobočky Sociálnej poisťovne Senica zo 07.10.2011 nemá viac ako 40% mieru poklesu schopnosti vykonávať

zárobkovú činnosť v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. Podľa záverov posudkových lekárov pobočky a ústredia Sociálnej poisťovne z 07.10.2011, resp. 22.02.2012 rozhodujúcim zdravotným postihnutím navrhovateľky sú choroby podporného a pohybového aparátu - degeneratívne zmeny na chrbtici, ktorým podľa kapitoly XV, oddiel E, položka 3, písm. b) prílohy č.4 zákona zodpovedá 35% miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Keďže navrhovateľka v priebehu súdneho konania opakovane predložila súdu novšie lekárske nálezy, krajský súd doplnil dokazovanie a vyžiadal si nové posúdenie jej zdravotného stavu a miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, ktoré v dňoch 19.06.2012, 29.11.2012 a 11.07.2013 vykonal posudkový lekár ústredia Sociálnej poisťovne s konečným záverom o iba 35% miere poklesu schopnosti navrhovateľky vykonávať zárobkovú činnosť (ďalej aj „miera poklesu“) pri nezmenenom rozhodujúcom zdravotnom postihnutí. Krajský súd dospel k záveru, že odporkyňa pri posudzovaní navrhovateľky neopomenula žiadnu závažnú skutočnosť a miera poklesu (35%) bola určená v súlade s kapitolou XV, oddiel E, položkou 3, písm. b) prílohy č.4 zákona č.461/2003 Z.z. z rozpätia 20%-35%, pričom navrhovateľka v priebehu celého konania nepreukázala, že by rozhodujúce zdravotné postihnutie podmienovalo vyššiu mieru poklesu a že by trpela ďalšími postihnutiami, ktoré by odôvodňovali navýšenie miery poklesu za rozhodujúce zdravotné postihnutie podľa § 71 ods.8 zákona č.461/2003 Z.z. Z uvedených dôvodov rozhodnutie odporkyne číslo XXX XXXX X z 19.03.2012 o zamietnutí žiadosti o invalidný dôchodok potvrdil.

Rozsudok krajského súdu napadla navrhovateľka včas podaným odvolaním. Namietla, že jej zdravotný stav nebol posúdený správne. Jej liečba stále nie je ukončená, chodí na infúznú liečbu, po ktorej nastúpi na rehabilitačnú liečbu a v marci 2014 ide na kontrolné neurochirurgické vyšetrenie. Je evidovaná na úrade práce, kde jej povedali, aby požiadala o invalidný dôchodok, lebo pri jej zdravotnom stave jej prácu nezoženú. Poberaná mesačná dávka jej nestačí kryť náklady na liečbu. K odvolaniu pripojila kópie lekárskeho nálezu od roku 2010, vrátane novších lekárskeho správ z neurochirurgickej ambulancie z 23.09.2013 (so záverom: kontrolné MRI vyšetrenie zobrazilo len diskkrétne degeneratívne zmeny C5/6, menšie C3/4 bez indikovania operácie s odporúčaním rehabilitácií a antiflogisticko-myorelaxačno-analgetickej liečby) a správy z neurologickej ambulancie z 22.10.2013 (šija neoponuje, reflexy na horných končatinách súmerné a citlivosť v norme, pyramídálne javy negatívne, slabší stisk ľavej ruky, bolestivé epikondyly na horných končatinách. Lassegue vľavo negat., vpravo pri dotávaní, bolestivá intrarotácia pravej coxy, pyramid.javy na dolných končatinách negat., parestézia S1 vpravo, svalstvo bez hypotrofie, chrbtica bolestivá C a horná, spazmus paravertebrálneho svalstva C a Th chrbtice, viac vľavo, rotácia C chrbtice doľava a záklon do 10 st., doprava a predklon voľné, Th chrbtice voľná, LS do 1/3 rozsahu dopredu a do strán, záklonom 0) s odporúčaním podania infúznej liečby a rehabilitácie na doliečenie. K odvolaniu pripojila i kópiu rozhodnutia úradu práce o priznaní dávky v hmotnej núdzi a príspevkov k nej v sume 97,19 eura mesačne od 01.07.2013.

Odporkyňa vo vyjadrení k odvolaniu navrhovateľky navrhla, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu potvrdil, keďže nebolo preukázané, že by zdravotný stav navrhovateľky bol zhoršený v rozsahu odôvodňujúcom určenie vyššej miery poklesu jej schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods.2 O.s.p.) preskúmal odvolaním napadnutý rozsudok krajského súdu a konanie mu predchádzajúce bez nariadenia pojednávania v súlade s § 250ja ods.2 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľky vyhovieť nemožno.

Navrhovateľka sa domáhala zrušenia rozhodnutia odporkyne o zamietnutí jej žiadosti o invalidný dôchodok majúca za to, že jej zdravotné postihnutie by malo byť hodnotené vyššou ako 40% mierou poklesu.

Prvoradou podmienkou vzniku nároku na invalidný dôchodok je podľa § 70 ods.1 zákona č. 461/2003 Z.z. invalidita poistenca.

Podľa § 71 ods.1 zákona č. 461/2003 Z.z. poistenec je invalidný, ak pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

Podľa § 71 ods.2 zákona č. 461/2003 Z.z. dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav je taký zdravotný stav, ktorý spôsobuje pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť a ktorý má podľa poznatkov lekárskej vedy trvať dlhšie ako jeden rok.

Pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje porovnaním telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti poistenca s dlhodobo nepriaznivým zdravotným stavom a telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti zdravej fyzickej osoby. Pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje na základe lekárskeho správ a údajov zo zdravotnej dokumentácie zdravotníckeho zariadenia zhodnotenia liečby s určením diagnostického záveru, stabilizácie ochorenia, jeho ďalšieho vývoja, ďalšej liečby a komplexných funkčných vyšetrení a ich záverov, pričom sa prihliada na zostávajúcu schopnosť vykonávať zárobkovú činnosť, zostávajúcu schopnosť prípravy na povolanie, možnosti poskytnutia pracovnej rehabilitácie alebo rekvalifikácie (§ 71 ods.3 a 4 zákona č. 461/2003 Z.z.).

Miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je uvedená v prílohe č. 4 a určuje sa v percentách podľa druhu zdravotného postihnutia, ktoré je rozhodujúcou príčinou dlhodobo nepriaznivého zdravotného stavu, a so zreteľom na závažnosť ostatných zdravotných postihnutí (§ 71 ods.5 a 6 zákona č. 461/2003 Z.z.).

Podľa všeobecného posudkového hľadiska, uvedeného v kapitole XV prílohy č.4 zákona č.461/2003 Z.z. miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti sa určí podľa funkčného postihnutia (postihnutia pohybu v kĺboch v súvislosti so záťažou na príslušný kĺb) a vplyvu na ostatné systémy a orgány. Pri zistení pohybových a degeneratívnych zmien treba porovnať, či ich rozsah a výskyt presahujú zmeny typické pre porovnateľnú vekovú kategóriu. Samotné röntgenologicky zistené degeneratívne zmeny nezapríčiňujú pokles schopnosti zárobkovej činnosti, rovnako ako skutočnosť, či bola vykonaná operácia na končatine alebo na chrbtici, alebo súvislosť s úrazom.

Nebolo sporné, že rozhodujúcim zdravotným postihnutím navrhovateľky sú degeneratívne zmeny na chrbtici.

Podľa kapitoly XV, oddielu E, položky 3, písm. b) prílohy č.4 zákona č. 461/2003 Z.z. degeneratívne zmeny na chrbtici a medzistavcových platničkách s miernym funkčným postihnutím, s prejavmi nervového a svalového dráždenia (napr. syndróm cervikokraniálny, cervikobrachiálny, lumbálny, lumbosakrálny a syndróm sakroiliakálneho skĺbenia, blokády stavcov), slabosť svalového korzetu, obmedzenie pohybu v postihnutom úseku podmieňuje na účely § 71 ods.5 a 6 zákona č.461/2003 Z.z. mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v rozsahu len od 20% do 35%.

Degeneratívne zmeny na chrbtici a medzistavcových platničkách s trvalým ťažkým postihnutím funkcie a často recidivujúcimi, dlhotrvajúcimi prejavmi dráždenia nervov a svalov, s ťažkou poruchou statiky a dynamiky chrbtice, s výraznou poruchou svalového korzetu podmieňuje na účely § 71 ods.5 a 6 zákona č.461/2003 Z.z. mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v rozsahu od 40% do 50% (kapitola XV, oddielu E, položky 3, písm. c/ prílohy č.4 zákona č. 461/2003 Z.z.).

Podľa posudkov posudkových lekárov u navrhovateľky nie sú prítomné poruchy motoriky končatín, reflexy na dolných končatinách sú symetricky výbavné, chronické bolesti chrbtice sú na podklade MRI vyšetrením potvrdených veku primeraných degeneratívnych zmien, bez dráždenia a útlaku nervových koreňov, s dobrým funkčným stavom na končatinách, pričom zdravotný stav navrhovateľky je možné zlepšiť rehabilitáciou a pravidelným cvičením v domácich podmienkach.

Aj odvolací súd dospel k záveru, že závery posudkových lekárov nie sú v rozpore so závermi odborných lekárskeho vyšetrení a preto krajský súd nepochybil, keď rozhodnutie odporkyne potvrdil.

Navrhovateľka ani v odvolacom konaní nepreukázala také zhoršenie zdravotného stavu, ktoré by

spochybňovalo závery posudkových lekárov o iba 35% miere poklesu jej schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť a možnosti zlepšovania jej zdravotného stavu liečbou, či už medikamentóznou alebo pravidelnou rehabilitáciou a cvičením. Aj odvolací súd dospel k záveru, že nebolo preukázané zhoršenie zdravotného stavu v takom rozsahu, ktorý by podmieňoval vyššiu mieru poklesu podľa kapitoly XV, oddielu E., položky 3, písm. c) prílohy č.4 zákona a mal za preukázané, že navrhovateľka zatiaľ nesplnila podmienku invalidity podľa § 71 pre vznik nároku na invalidný dôchodok podľa § 70 ods.1 zákona č. 461/2003 Z.z.

Okolnosť, že navrhovateľka je dlhodobo evidovaná na úrade práce, nie je podľa zákona dôvodom, ktorý by bolo možné zohľadniť pri posudzovaní nároku na invalidný dôchodok.

Rozhodnutie odporkyne číslo XXX XXX XXXX X z 19.03.2012 o zamietnutí žiadosti o invalidný dôchodok odvolací súd z uvedených dôvodov považoval za súladné so zákonom a preto rozsudok krajského súdu podľa § 250ja ods.3 v spojení s § 219 O.s.p. potvrdil ako vecne správny.

O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods.1 v spojení s § 250l ods.2 a § 250k ods.1 O.s.p. tak ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku, lebo navrhovateľka v odvolacom konaní nebola úspešná.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.